

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 11/21
V Luxemburgu 2. februára 2021

Rozsudok vo veci C-481/19
DB/Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob)

Fyzická osoba, ktorá podlieha administratívne vyšetrovaniu pre delikt obchodovania s využitím dôverných informácií, má právo odoprieť výpoveď, ak by z jej odpovedí mohla vyplynúť jej zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť

Právo odoprieť výpoveď však nemôže odôvodniť akýkoľvek nedostatok spolupráce s príslušnými orgánmi, ako odmietnutie dostaviť sa na vypočutie alebo zdržiavaciu taktiku

Dňa 2. mája 2012 Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob) (Národná komisia pre obchodné spoločnosti a burzu, Taliansko) uložila DB sankcie v celkovej výške 300 000 eur za správny delikt obchodovania s využitím dôverných informácií spáchaný v roku 2009.

Uložila mu aj sankciu vo výške 50 000 eur za nespoluprácu. DB totiž po tom, ako opakovane požiadal o odloženie dátumu vypočutia, na ktoré bol predvolaný ako informovaná osoba, odmietol odpovedať na otázky, ktoré mu boli položené, keď sa na toto vypočutie dostavil.

Po zamietnutí jeho námietky proti týmto sankciám podal DB kasačný opravný prostriedok na Corte suprema di cassazione (Kasačný súd, Taliansko). Dňa 16. februára 2018 tento súd položil Corte costituzionale (Ústavný súd, Taliansko) incidenčnú otázku ústavnosti týkajúcu sa ustanovenia talianskeho práva¹, na základe ktorého bola uložená sankcia za nespoluprácu. Toto ustanovenie sankcionuje nevyhovenie požiadavkám Consob v určenej lehote alebo spôsobenie neskorého plnenia funkcie dohľadu tohto orgánu, a to aj v prípade osoby, ktorej Consob vytýka delikt obchodovania s využitím dôverných informácií.

Corte costituzionale zdôraznil, že v talianskom práve predstavuje obchodovanie s využitím dôverných informácií správny delikt a zároveň trestný čin. Následne uviedol, že predmetné ustanovenie bolo prijaté v rámci výkonu osobitnej povinnosti uloženej smernicou 2003/6² a že v súčasnosti predstavuje vykonanie ustanovenia nariadenia č. 596/2014³. Súdneho dvora sa teda opýtal na zlučiteľnosť týchto aktov s Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a konkrétnejšie s právom odoprieť výpoveď.

Súdny dvor zasadajúci vo veľkej komore uznáva, že v prospech fyzickej osoby existuje právo odoprieť výpoveď chránené Chartou⁴, a rozhodol, že smernica 2003/6 a nariadenie

¹ Článok 187n decreto legislativo n. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52 (legislatívny dekrét č. 58 obsahujúci konsolidované znenie ustanovení v oblasti finančného sprostredkovania v zmysle článkov 8 a 21 zákona zo 6. februára 1996, č. 52), z 24. februára 1998.

² Podľa článku 14 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/EŠ z 28. januára 2003 o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu) (Ú. v. EÚ L 96, 2003, s. 16; Mim. vyd. 06/004, s. 367) musia členské štáty stanoviť sankcie uplatniteľné v prípade nespolupráce pri vyšetovaní v zmysle článku 12 tejto smernice. Článok 12 spresňuje, že v tomto rámci musí mať príslušný orgán možnosť žiadať informácie od kohokoľvek a, ak je to potrebné, predvolať a vypočuť takúto osobu.

³ Článok 30 ods. 1 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (Ú. v. EÚ L 173, 2014, s. 1). Toto ustanovenie ukladá povinnosť stanoviť správne sankcie za nespoluprácu alebo nevyhovenie v súvislosti s vyšetovaním, kontrolou alebo žiadosťou v zmysle článku 23 ods. 2 tohto nariadenia, ktorého písmeno b) spresňuje, že to zahŕňa vypočutie takejto osoby s cieľom získať informácie.

⁴ Článok 47 druhý odsek a článok 48 Charty.

č. 596/2014 umožňujú členským štátom rešpektovať toto právo v rámci vyšetrovania vedeného voči takejto osobe, ktoré môže viesť k určeniu jej zodpovednosti za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávnej zodpovednosti.

Posúdenie Súdneho dvora

Vzhľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa práva na spravodlivé súdne konanie⁵ Súdny dvor zdôrazňuje, že **právo odoprieť výpoveď, ktoré je jadrom pojmu „spravodlivé súdne konanie“, bráni najmä tomu, aby bola „obvinená“ fyzická osoba sankcionovaná za to, že odmietne poskytnúť príslušnému orgánu na základe smernice 2003/6 alebo nariadenia č. 596/2014 odpovede, z ktorých by mohla vyplývať jej zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť.** Súdny dvor v tejto súvislosti spresňuje, že judikatúra týkajúca sa povinnosti podnikov poskytnúť v rámci konaní, ktoré môžu viesť k uloženiu sankcií za protisúťažné správanie, informácie, ktoré by mohli byť neskôr využité na účely preukázania ich zodpovednosti za takéto správanie, sa nemôže analogicky uplatniť na účely stanovenia rozsahu práva odoprieť výpoveď fyzickej osoby obvinenej z deliktu obchodovania s využitím dôverných informácií. Súdny dvor dodáva, že **právo odoprieť výpoveď však nemôže odôvodniť akýkoľvek nedostatok spolupráce dotknutej osoby s príslušnými orgánmi, ako napríklad odmietnutie dostaviť sa na vypočutie stanovené týmito orgánmi alebo zdržiavaciu taktiku, ktorej cieľom je oddialiť jeho konanie.**

Súdny dvor napokon poznamenáva, že tak smernici 2003/6, ako aj nariadeniu č. 596/2014 možno prisúdiť konformný výklad vo vzťahu k právu odoprieť výpoveď v tom zmysle, že nevyžadujú, aby bola fyzická osoba sankcionovaná za to, že odmietne poskytnúť príslušnému orgánu odpovede, z ktorých by mohla vyplývať jej zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť. Za týchto podmienok nemôže mať neexistencia výslovného vylúčenia uloženia sankcie za takéto odmietnutie vplyv na platnosť týchto aktov. **Členským štátom prináleží zabezpečiť, aby fyzická osoba nemohla byť sankcionovaná za to, že odmietne poskytnúť takéto odpovede príslušnému orgánu.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁵ Právo na spravodlivé súdne konanie je zakotvené v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950.